Ч. 14 Четвер 20 січня (1 лютого) 1900. Рік X

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Подорож міністрів до Пешту. — Депутация австрийских промисловців. — Помножене француского фльоти. — З англійского парляменту).

Президент міністрів др. Кербер і міністер скарбу др. Бен-Баверк виїздять завтра або в пятницю до Будапешту. Ті відвідини нових міністрів в столици Угорщини мають на цїли, як здогадують ся, порозуміне між австрийскими а угорскими міністрами в кількох пильних справах, як пр. що-до дальшої роботи над покінченем квотової справи, а особливо що-до іменованя ґубернатора австро-угорского банку, котре має бути полагоджене перед 5 лютого т. е. перед загальними зборами банку. Полагодженє тої послідної справи не стрітить вже — як здаєть ся — ніяких перепон, бо доси єсть лиш одна кандидатура, а то дра Білиньского.

У президента міністрів дра Кербера була депутация австрийских промисловців і передала резолюцию майже 4000 промисловців, з доманганем национального мира в державі. Др. Кербер відповів, що так само і правительство як найгорячійше бажає собі, аби национальна борба хоч на хвилю утихла а парлямент аби міг забрати ся до позитивної і продуктивної працї. Правительство з усіх сил буде старати ся, аби довести до якого такого залагодженя национальних суперечностий.

Француске правительство внесло до палати послів предложене в справі помноженя фльоти, уоруженя портів і побережий, оборони кольоній і заложеня підморского телеграфу. На те все жадає правительство 900 міліонів франків, але та сума буде розложена на кілька лїт. Предложене закона що-до помноженя фльоти домагає ся 476 міліонів франків, а то на вибудоване 6 нових панцирників, 5 крайсерів, 28 торцедовців, 112 торпедових лодий і 26 лодий підводних. Речинець викінченя тих всіх кораблїв назначено на р. 1907.

Вчера отворено анґлійский парлямент престольною бесїдою. В тій бесїдї, відчитаній перед першим засїданєм, сказано між иншими: Заколочений в послїдних часах мир в полудневій Африцї на жаль доси не привернений, впрочім відносини Анґлії до инших держав приязні. На моє візванє, аби ставити опір нападови полудневo-африканьских републик до моїх полудневo-африканьских кольоний, відповів мій нарід з повним пожертвованєм і з цїлим одушевленєм. Глубоко мене диймає, що війна забрала тільки жертв в людях, але з гордостию і найсердечнїйшим вдоволенєм можу вказати на то патріотичне одушевленє і випливаючу з власного почину льояльність, яку показали мої піддані у всіх частях анґлійскої держави, коли ходило о участь в спільній обороні державних інтересів. Маю повну надію, що моє упімненє, аби витревали в своїм патріотизмі і кріпили его доти, доки не буде скінчена війна, розпочата в імя удержаня могучости держави і забезпеченя панованя в полудневій Африцї, не буде безхосенне. Дальше згадує престольна бесїда о збільшеню видатків на войско і скріпленю фльоти та оборонних средств. Над сею бесїдою розпочала вчера палата послів дискусию. Пос. Кампельбаннерман жалїє над вибухом війни, підносить хоробрість войск, хвалить охотників, що так радо ідуть на поле борби і питає вкінци, з якої причини анґлійска армія мусить бути аж так дуже скріплена, як то заповідає престольна бесїда.— Другий бесїдник Фіцморіс предложив внесенє, висказуюче жаль з причини, що правительство так мало показало знаня річи, обачности і сьвідомости власних сил як в веденю полудневo-африканьских справ від р. 1895 так і в приготовленях до війни. — Палата льордів приймила адресу до престола, а льорд Сельсбері заявив в часї дискусиї, що теперішна хвиля не відповідна до критики.

Новинки.

Львів дня 31-го січня 1900.

Редакция і адміністрация „Народної Часописи" містить ся тепер в бюрах „Gazet-и Lwowsk-oї" в камениці ч. 12 улиця Чарнецкого на II-ім поверсї і туди треба адресувати всякі письма.

— **Неправдива поголоска.** Вчера рано надійшли з Лавочного до львівских властий телеграфічні вісти, що один поручник, п. В., що їхав

1)

ЗАДАТОК.

(З польского — Юл. Лентовского).

Мешканцям того третого від рога дому при Березовій улици не тайно було від давна, що там на поверсї, у вдови, не великі статки.

Атже всї памятали, як сюди спроваджувала ся перед двома роками. Видко веліла умисно звезти річи пізним вечером, коло семої, однако що то було 8-го липня, то добре бачено, що на возї була вправдї несогірша лискуча від полїтури обстава, бо навіть чотири золочені крісла і червона канапка, о котрій челядник від столяря з сусїдства сказав з признанєм „хороша річ" — але того всього, як на дві комнатки — і то з кухнею — було дуже небогато. Не так то, як той фабричний машиніст, що коли спроваджував ся під ч. 4-те, наклав на віз шаф, шафок, велику комоду і горшків та всякої всячини таку силу, що було на що дивити ся, бо аж переїзд через улицю був якийсь час здержаний.

Правда, що тут цїлком не треба було колиски. За возом прийшла не стара вправдї, але якось дуже збіджена панї, в чорній сукни і також в чорнім капелюсї і сказавши щось до ученика в мундурі що єї супроводив, пішла зараз на гору. Той ученик, гарний хоч також якось збіджений, білявий хлопчина, допильнував доки не знесли послїдного кусника, заплатив візникови і двигарям і побіг за матерію на нове мешканє. Так, тут колиска була злишна — було їх лиш двоє — мати і син, саме той ученик.

Всї то добре памятали.

Памятали також, що по році, одного рана, якийсь жидок, прийшовши перед дім з двома двигарями, виносив ті чотири золочені крісла і ту червону канапку — такі самі блискучі чистенькі, як перше. От, що то, як нема в хатї малої дїтвори! — не підруть, не знищать і само зашануєсь.

А що-до самих мешканців того поверха, то довшого часу треба було, заки навіть стара Михайлиха, що носила їм воду з рога улицї, могла щось о них сказати.

Сперш у не хотїла цїлком о них говорити.

— Звістно пани і добрі пани — відповідала лиш нерадо на всї допити.

Та відповідь не вдоволила раз кравчихи з долини, матери пятеро малих дівчаток, що заедно надїяла ся сина.

— Але видко, якась біднота! — відповіла їдко, видаючи себе панею, що видавала на саме житє сорок рублїв місячно. — Они бо і мало показують ся і ходять чи в буддень чи в сьвято в тім самім.

— І що з того? — відповіла стара Михайлиха, що між тим почала вже у вдови послугувати у всїм — пани і в бідї будуть панами. Кажу вам, панї, добрі люди і годї!

Найбільше дивувало то всїх, а деяких і гнївало, що ніяк було з ними познакомити ся. Тут, в тій верстві людий тяжкої працї, де всї сусїди знали ся добре взаїмно і звичайно знали о кождій навіть дрібній домашній пригодї, як н. пр. що столяр упив ся, або що тота урядничка з лївої сторони посварила ся з мужем, мусїло всїх дивувати то, що там на поверсї не мішають ся ні до чого і при обслузї старої Михайлихи обходять ся цїлком самі. Не знати їх в тім гамірнім і рухливім домі, не чути, не видати.

Син, то молоденький школярик, виходив з дому звичайно рано, коло 8-ої, вертав часом коло третої і тодї, по годинї або двох, вибігав знов на місто — а часами цїлком не показував ся дома від рана і приходив аж пізним вечером.

Михайлиха замітила, що мати, котра впрочім часто нездужала і не мала якось богато сили в собі, цїлком не непокоїла ся тою цїлоденною часами неприсутностию сина. Правда, деколи тяжко зітхала, ломила мовчки руки, або ходила задумана по комнатї від двері до вікна, немов би не могла усидїти на місцї, однако небавом знов успокоювала ся та вертала до своїх ручних робіт, і хоч не без труду виробляла після гадки Михайлихи самі прекрасні річи.

Аж коли молодий „пан Никольцьо" вертав вечером, мати приглядалась ему уважно, а одного разу скрикнула навіть з розпукою а а так голосно, що Михайлиха почула:

— Алеж тебе ті лекциї мучать! Боже, Боже, ти убиваєш ся для мене, дитинко моя дорога! І го за такий марний гріш!

„Пан Никольцьо" почав тодї насамперед голосно сьміяти ся, відтак щось говорив довго, довго — а коли Михайлиха вийшла з самоваром, лежав горілиць на канапцї і держав го-

з Єгипту до Львова, був заражений джумою. Заки були би в силї санїтарні відпоручники тих властий прибути на дворець, заряджено сейчас телефонїчно, щоби вагон, в котрім їхав поручник з Лавочного, від инших відчеплено, а подорожного задержано до прибутя лїкарів. Небавом явили ся на дворци: протомедик др. Мерунович, шеф санїтарний войсковий ген. Фішер з штабовим лїкарем, міский фізик з двома лїкарями і комісарем дільницї. Рівночасно прибув на дворець віз до перевоженя хорих з санїтарним інспіцієнтом. Лїкарі приступили до точного розслїду здоровля поручника В. і ствердили, що стан его вповнї вдоволяючий. Поручник В. терпить на нервову хоробу і в наслідок сего перебуває від мая 1899 р. на урльопі. Однако на кождий случай зарядили войскові власти, щоби поручник В. був підданий строгій лїкарскій обсервацїї в своїм мешканю.

— **Совістний чоловік.** Оногди рано донесла на полїцию бар. Г., що згубила ковток з перлою, оточеною брилянтами, вартости 1000 корон. Небавом явив ся на полїциї зарібник Левандовский і заявив, що найшов ковток подібний з опису до того, який згубила пані Г. Ковток віддав він золотникови Гравльови в ринку, щоби пересьвідчити ся про вартість его, а Гравль не хоче єму тепер звернути. В справу вдала ся полїция. Ковток відобрано і звернено властительцї.

— **В дорозї до Бурів.** Перед кількома днями пропав був без вісти з Монастириск 18-лїтний ученик V. гімн. кляси Меч. Гаспарский, син тамошного властителя більшої посїлости. Віденьска полїция вислїдила збігца на Леопольдштадтї, де він під фальшивим іменем Стан. Могорского, яко асистент інжинерский з Норфольку, замешкав в загальнім домі захоровнім. За причину фальшивого замельдованя подавав бран гроша і то, що замешкав в захоронцї. Утечу з дому толкував тим, що від давна полюбив войскове житє, а мало мав охоти до науки. Тепер забажав удати ся до Бурів. Полїция покарала Гаспарского 24-годинним арештом за фальшиве мельдованє і відослала его домів.

— **В чім люди посилають гроші.** Берлиньский уряд почтовий зладив за минувший рік виказ найдених на почтї гроший, котрі очевидно через недогляд таки самих урядників, або також і внаслїдок злого опакованя загубили ся в урядах почтових або у возах та вагонах почтових на зелїзницях. Крім того знайдено також і богато цїнних предметів, як н. пр. золоті перстенї, золоті ковтки, ордер червоного орла і т. п., але найцїкавійша річ в чім посилано ті гроші взглядно цїнні предмети, отже в повідтинаних пальцях від рукавичок, в коробках від сїрничків, в бляшаних коробках, у видовбаних бараболях і яблоках.

— **Невдале самоубийство.** В місточку Зайц, в саскім королївстві, лучила ся двоїм залюбленим самоубийникам така комічна пригода. Нічний сторож на мостї, положенім над рікою Ельстерою, узрів в темряві пару людий, як стояли по шию в водї і дзвонили з холоду зубами. Сторож прикликав людий на поміч і коли топельників витягнено з води, показало ся, що то пара залюблених, звязаних тїсно шнуром, що вскочила до ріки, щоби „злучити ся на другім сьвітї“. Самоубийчий намір не повів ся, бо ріка на тім місци була мілка і мала тверду землю під собою. Кандидат на самоубийника був жонатим чоловіком, а она служницею з поблизького села. Утопити ся обоє не могли, лише змочили ся порядно і охолоди з любови, а крім сего виставили себе на посьміховиско мешканців місточка.

— **Катастрофа на мори.** Як доносять з Гамбурга, почтовий пароход Ekspedient стрінув ся з пасажирским пароходом Altona. Altona затонула. Страшною була борба о житє людий, що потопали. Доси добуто 30 трупів, переважно робітників. Число жертв доси незвістне. Машинїстів обох пароходів увязнено.

— **Дирекция „Краевого Союза кредитового“** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краевого Союза кредитового“ можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить вложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висоті і опроцентовує їх $4^{1}/_{2}\%$ та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^{1}/_{2}\%$. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 I. поверх (дім „Просьвіти“). Години урядові: від 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

☞ Звертаємо увагу на „**Остереженє для рільників**“ понизше в рубрицї „Вісти господарскі, промислові і торговельні“.

— Коротка наука о навозах (IV.) Приглянь мо ся тепер, як обходити ся з обірником в стайни, як на гноївни, а як на поли: 1) Найлїпший обірник просто зі стайнї і тогди его найбільше. Підстілка тогди втягає найлїпше в себе гноївку а товар перемішує гній і притолочує его; він тогди мало стикає ся з воздухом і розпиває ся поволїйше та одностайнїйше. Але в такім случаю труднїйше удержати чистоту, треба більше підстілки і було би найлїпше як би товарина могла собі свобідно ходити в стайни, ось як н. пр. вівцї. Тогди вивозить ся гній просто зі стайнї. Такий спосіб пратяня чною був би найпростїйший, але він має ту недогоду, що воздух в стайни занечищує ся, що незавсїгди можна гній вивозити, коли чого зі вгляду на стайню потреба і що скорійше нищить ся будинок, особливо коли він ще неконче тревало збудований. Длятого частїйше викидає ся гній що дня на гноївню. При такім викиданю треба уважати, щоби як найменше гною розсипати по дорозї, отже коли гноївня подальше, то не вносити его на ношах, а лїпше вивозити добре зробленими, в горі ширшими, сподом вузшими тачками. Гною не треба викидати як небудь і де небудь на купу, а вже нїколи так, щоби гноївка з него спливала та ще може де на улицю, як то нераз видко у нас по селах, а сам гній щоби висихав. — 2) Гноївню треба длятого зробити собі в такім місци, що заслонене від вітру і сонця, найлїпше між деревами з північної сторони від стайнї. Місце на гноївню робить ся або в чотари боки, або лїпше кругле, подібне до великої миски, значить ся, чим більше до середини тим глубше треба з него вибрати землю, а відтак добре убити глиною. Землю треба так убивати як тік і на 30 або й 50 центим. грубою верствою глини, котру відтак, коли можна, треба ще виложити камінними плитами а шпари межи плитами добре по-

---

лову на колїнах матери, котра бавила ся его буйним волосєм.

Тодї він, побачивши єї входячу з самоваром, відозвав ся весело.

— Чай, булки і хлїб і масло! Го, го! То буде празник! Правда, Михайлихо? — і зараз взяв ся до їди.

Взагалї з тою їдою то тут дїяло ся якось дивно. Насамперед пані знала все з гори, коли син запрошений на обід до товариша. Тодї говорила звичайно зараз коли він лиш вийшов:

— Моя люба Михайлино! Никольця не буде нинї на обідї дома... запросили его... А я, бачите якось не можу їсти.... Шкода заходу... Найлїпше, як би ви дістали де сметанки і зробили доброї кави, то найлїпше би менї смакувало.

Отже роблено каву, а коли вечером Никольцьо вертав і починав оповідати, які ласощі заїдав він на тім прошенім обідї, опа, мати, цїлувала его в чоло і очи та хвалячи ся говорила:

— Нічого тобі не завидую! Я мала тут знаменитий росіл, дуже добре мясо і горошок з грінками.

Пані майже нїколи не виходила з комнати, то може навіть не знала, що дїлить єї від комнати лиш тоненька деревляна стїнка та крім того недомикаючі ся двері і що в наслідок того чути в нїй всьо до слова, що там, в комнатї, хтонебудь говорить.

І Михайлиха тодї трохи не зійшла з розуму. Який росіл? Яке мясо? Які грінки? Атже лише кава — кава і булки, більше нїчого!

— Ісусе Христе! — зітхнула тихо.

І в першій хвили хотїла увійти до комнати і заперечити словам пані, однако чула, що мусїла би при тім розплакатись, а крім того той син і мати, такі якісь дивні, що она по півричній службі була все ще несьміла.

Лише на другий день, коли Никольцьо як звичайно вийшов, почала з жалєм:

— Ай пані, пані!

Вдова, що сидїла при вікнї, піднесла на неї свої погідні і ясні очи.

— Чого хочете? — спитала немов свобідно, але однако так якось по паньски, що бідна женщина не сьміла більше говорити.

— Е, нїчо вже, нїчо — відповіла і зараз вийшла з сльозами в очах.

Недавно сказала тій кравчисї, що то правдиві пани — не дармо. Годї що до них промовити так якось чоловікови стає нїяково і боїть ся, аби їх не обидити.

Отже мовчала та лиш до себе говорила:

— Коли так, то так! Замкну губу на колодку!

Однако була певна, що то всьо мусить колись видати ся. Господь Бог терпеливий, але справедливий і неправда не любить навіть і таких людий і не може любити.

І справдї — всьо виявило ся!

Було то саме в половинї серпня. Михайлиха добре памятає той вечер, в котрім „пан „Никольцьо“ вернув якось вчаснїйше, хоч також по прошенім обідї у одного з богатих товаришів і також в такий день, коли лиш кава була дома на обід для матери.

Поцїлував матір як звичайно, попестив ся з нею навіть, але якось не міг усидїти на місци і спитав противно звичаю:

— Що мама мала нинї на обід?

— Я? — відповіла мати, спускаючи очи — я... мала... телячу печеню, славна кажу тобі, славна... Михайлиха зробила єї навіть так богато, що ми не могли єї з'їсти...

Син перейшов ся по комнатї, відтак задержав ся знов перед материю і по хвили відозвав ся:

— Знаєте, мамо... як справдї лишило ся що тої печенї... то.... то... я з'їв би куснячок... Обід був вправдї дуже добрий — але ми ходили відтак на прохід за місто, з тим Романом, ви его знаєте, ну і тепер прийшов менї апетит... Добре, мамо?

Вдова змішала ся, але лиш на маленьку хвильку.

— Добре, добре — відповіла. — Зараз подам тобі.

— Чогож мають мама самі трудити ся?... Михайлихо! — крикнув голосно.

Але мати, прошептавши щось, вибігла чим скорше до кухнї.

Михайлиха нїколи того не забуде, як єї там вхопила за руку і вивівши тихенько до сїний, ткнула їй в руку кілька срібних десятаків та стала просити:

— Бійте ся Бога, біжіть, скорше! До першої гостинницї, де найблизше... Принесіть пів порциї печенї.... то не може і не повинно ся видати, що ми мали нинї на обід лиш каву... Михайлихо, моя люба Михайлихо.

Бог справедливий.

Бо обі в поспіху і тревозї не бачили, що двері від кухнї і від сїний лишили ся отверті. Він, видко вже щось підозріваючи, приступив тихцем на пальцях і прислухував ся. Ледве бо перегомонїли послїдні слова єї просьби, дав ся чути за плечима вдови его голос повний сльоз а разом і докорів:

— Мамо, мамо!

Бідна женщина скрикнула тодї страшно і заслонила руками очи немов перед якимсь привидом.

— Ах!

заліплювати. В найглубшім місци гноївнї треба викопати глубоку яму і вложити в ню або скриню або ще ліпше велику кадку, але так: Насамперед дно ями треба добре убити глиною на яких 30 центиметрів грубо; відтак покласти на то кадку а боки так само обкладати глиною і добре убивати. До так зробленої ями на гноївни спускає ся гноївку зі стайнї критим рівцем. Зробити добрий такий ровець, щоби не перепускав гноївки і мав добрий спад та не затикав ся то в своїм родї маленька штука. Насамперед в стайни повзд того місця де стоїть худоба повинен бути ровець на гноївку, котрий має виходити зі стайнї в той другий критий, а сей можна знов так зробити: Викопати малий ровець, убити добре глиною і на глину покласти кантами до себе дві широкі лати та вбити в глину; на ті лати покласти дві другі мов дашок і вкрити глиною, котру також треба добре убити. Наконець доокола гноївнї треба зробити високий на 16 цент. вал виложений камінем, щоби вода з подвіря до гноївнї не затікала. Величина гноївнї зависить від скількости худоби. Перед складанем гною треба гноївню вкрити верствою землї на 15 до 20 цент. При вкиданю гною зі стайнї треба его рівномірно розкладати на гноївни і при тім мішати всілякий гній, о скілько его не треба окремо. Першу спідну верству гною вкриває ся землею на 6 цент грубо, а відтак кладає ся другу верству, аж зробить ся купа на 1 до 2 метри висока. Коли гній зверха висхне треба его поливати гноївкою або бодай водою. — 3) При вивоженю гною не треба его збирати верствами лиш заєдно з краю на цілу грубість. Гній на возах треба добре приплескувати, щоби не розтрясав ся, а на поли коли не можна зараз приорювати складати на великі купи. Коли же кладе ся маленькими купками, то треба їх зараз розгортати, бо скоро обірник на малих купках стоїть довше тратить свою силу а земля під ними буде сильнїйше погноєна, як потреба. Найліпше зараз по розкиненю приорати.

— **В якім напрямі сіяти і садити рядками?** Проф. Вольний в Монахові випробовав многими досьвідами, що далеко лїпше садити і сїяти рядками, котрі ідуть з півночи на полудне, як рядками зі всходу на захід. З его проб показало ся, що 600 ґрамів гороху, посїяного рядками з півночи на полудне дали 20.509 зерен і 5560 ґрамів соломи, а та сама скількість в тім самім ґрунтї посїяна рядками від всходу на захід дала лиш 18.509 зерен і 1120 ґр. соломи. То само показало ся і на бараболях: 38 корчиків ранних рожевих Американів, посаджених рядками з півночи на полудне зродили 393 барабольі, що важили разом звиш 13 кільо (13.22 кґ.), а посаджені рядками від всходу на захід зродили лиш 347 бараболь, разом ваги звиш 12 кільо (12.85 кґ.).

— **Закладанє теплих скринь.** З початком лютого можна вже закладати теплі скринї, коли хтось хоче мати дуже ранну городнину. Гній в скрини треба накласти бодай на 60 центим. високо, скриню треба обложити добре доокола широкою варствою сьвіжого гною а до скринї наносити зараз доброї старої землї компостової, перемішаної з піском. По сїм закладають ся вікна і вкривають ся матами або дошками. За 4 до 5 днів треба землю перекопати, щоби рівномірно огріла ся, а коли теплота спаде до 22 степенів, можна засївати: карафіоли, капусту, каляріпу, огірки, мельони, салати і редьковку.

— **Бараболї на насїнє** треба вже тепер перебрати і запрятати в сухім місци де було би бодай 3 до 4 степені тепла. При перебираню треба на то зважати, щоби кільців не поломити, бо скільчені бараболї і борше і лїпше родять. Длятого хто хоче мати дуже ранні бараболї, нехай дасть їм скільчити ся. Бараболї, на котрих пообривано кільці, кільчать ся наново о яких дві неділї пізнїйше і слабше родять.

Всячина господарска.

— **Страва з бараболь з мясом.** Иноді полишають ся кусні мяса або шинки, з котрими не знати що зробити; отже тогди можна ужити їх до бараболь і зробити таку страву: Посїчи ті кусні мяса з цибулею (а хто хоче, може додати ще оселедця); помастити ринку і висипати тертою булкою, покраяти варену в лупинї а відтак обібрану бараболю на кружільця, накласти верствами на переміну то посїканого мяса то бараболь і наконець поляти розколоченими чотирома яйцями в квасній сметанї і випечи в печи.

— **Вода з фасоль вибирає плями** не ушкоджуючи краски на материї. Щоби зробити собі таку воду, наливає ся потрібну скількість добре сухих білих фасоль достаточною скількостию води і варить ся, але без соли, доки аж фасоля не уварить ся. Коли вода має бути міцнїйша, наливає ся менше, а коли слабша — більше. Воду з фасоль треба зцїдити, вистудити і плями або змочити нею або таки материю в тій водї вимикати. Мила не треба уживати. Всї плями з чорнила, скоро не старі, або коли чорнило не того рода, що дуже в'їдає ся, всї плями з товщу, червоного вина і т. п. пускають зараз як на білих так і на кольорових материях. Та й фасолї можна з'ужиткувати посоливши їх заким ще вистигнуть. Шовкові, вовняні і бавовняні материї чорні або й барвні, стають як нові, скоро їх випрати в літній водї з фасоль. Загалї бере ся на 1 кільо фасоль 8 літрів води. По праню треба материю виполокати в літній водї, витиснути легко і висушити.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Остереженє для рільників.** Банк рільничий у Львові прислав нам з просьбою о уміщенє слїдуюче остереженє: В виду лихої в сїм роцї збірки (конюшини) у нас і в Росиї збільшила ся подаж **насїня американьскої конюшини**, котра з причин знаних загалови єсть дешевшою о 40—60 К., як пересїчний товар галицкий або з росийского Поділя. Хоч банк рільничий купує насїнє конюшинї лиш просто від продуцентів даючих поруку, що насїнє випродуковано з зерна краєвого, то однак в інтересї рільників і рільництва звернув пильнїйшу увагу на довіз американьского насїня та видів ся до значнїйших фірм в Гамбурзї і до цїсарского і кор. ґенер. **консуляту австро-угорского в Гамбурзї**, котрий у відповіди з дня 25 с. м. потвердив, що **в послїдних двох місяцях вислано до Галичини і Буковини за посередництвом купців вроцлавских значнїйшу скількість американьскої конюшини.** — Єсть отже обава, щоби рільники купуючи тепер конюшину на засїв **не набули насїня американьского або в цїлости або домішаного до краєвого.** То єсть головною причиною, задля котрої Банк рільничий у Львові остерігає перед купном американьскої конюшини, тим більше, що есть оправдана обава, щоби в наслідок управи американьскої конюшини **в Галичинї не потерпіла в будучности продукция конюшини через утрату збуту на торгах заграничних в Нїмеччинї, Данії, Швеції і Анґлії**, де доси нашу конюшину пошукувано і добре плачено. — Радимо длятого купувати тепер конюшину лиш в опльомбованих мішках і заосмотрених в сьвідоцтво ботанїчно-рільничої стациї у Львові, котра пльомбує і посьвідчає лиш краєве насїнє.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 31 січня. В часї ґалевого обіду, даного в честь нїмецкого цїсаря в день его уродин, підніс Цїсар Франц Йосиф такий тоаст: Оживлений найгорячїйшою прихильностию і непорушною вірностию союзника, пю на здоровле мого вірного друга, цїсаря Вільгельма.

Париж 31 січня. Перечать тут поголосцї, немов би султан наміряв приїхати літом на виставу.

Льондон 31 січня. З Колесберґа доносять, що Бури відбили знов напад Анґлїйців. По обох сторонах великі страти. Бомбардованє Кімберлея триває дальше.

Льондон 31 січня. Загальне число анґлїйских страт від початку війни, але з виїмком страт в послїдних борбах при Спіонкопі подають на 9523 людий, з того 2436 убитих, 4811 ранених і 2303 полонених. З офіцирів убито 124, ранено 355 а взято до неволї 109.

Розсипані десятаки задзвеніли в темних сїнях.

— Мамо, мамо! — повторив обіймаючи еї з любовію і ведучи до канапи. — То так! То ми вже себе обманюємо?

І коли она, вже цїлком безсильна супротив відкритого підступу, сиділа як мертва на канапі держачи все ще долонї при очах, він, відвернувши ся почав тихо плакати.

Тишина — але та тишина великого смутку і безмежної розпуки — заволоділа в мешканю, падучи тягаром на души їх обоїх.

Так! Его правда... Міг їй робити докори. . Атже все давав на ті обіди, лише, що она дрожала заєдно на гадку, що могло би коли не стати на комірне, отже щадила як могла.

— „Ми обманювали себе“... той его докір аж тепер відбив ся в еї души.

„Ми?“... Як ми?... То що? То й ті его обіди, на які его прошено... чи то всьо також удане?... Боже!... Тепер як-раз половина серпня. Отже лекції мусіли перестати... І той Ромко, що мав его на ті обіди просити — і може давнїйше дійстно навіть запрошував — мусів же також користати з вакаций де за границею, бо его родина виїздила звичайно на літо... „Ми“... Ах, она то аж тепер зрозуміла.

— Боже!

На ту страшну гадку зірвала ся чим скорше з канапи, підбігла до сина і обіймаючи его за шию худими руками та пригортаючи его голову до грудий, почала страшно ридати.

Він не випускав матери з обіймів, хоч той еї плач рвав єму серце на кусні. Атже памятає... Так як нині, плакала мати лиш тоді, коли присутний при смерти вітця доктор, діткнувшись долонї умираючого і послухавши его віддиху, шепнув торжественно з сльозами в очах: „Моліть ся за его душу“... Отже то его синівске пожертвованє, то голодованє цїлими днями, коли вдоволяв ся випитим рано чаєм і двома булками — всьо то ні на що, ні на що!

На ту гадку почув нові сльози в очах, але вспів їх здержати.

— Но, но! Мамуню, мамусенько! — почав еї втихомирювати, пригортаючи матір до себе.

Тоді піднесла до его лиця заплакані очи, в котрих при повіках висїли дві великі сльози.

— Отже і ти... і ти — спитала, не маючи сили докінчити: „обманював мене“...

Однако він зрозумів, а що не був ще мужчиною — бо мав лиш двайцять два роки — не умів витревати в неправдї до кінця.

— Що було робити? відповів щиро, притулюючи еї лице до свого. — Я ждав вересня, а бояв ся о комірне. Ромко вже давно за границею. Хотів навіть брати мене з собою, але якось не яло ся... Ах, ті вакациї!

Знов розплакала ся в голос, але вже тепер сама здержала ся.

Як перед хвилею він з сїний до комнати, так тепер она повела его до канапки. І він під впливом тої несподіваної пригоди дав ся їй вести, обезсилений і приголомшений.

Сїли і мовчки цїлували ся. Він цїлував її руки, она віддала кождий поцїлуй в десятеро, обсипуючи ними его чоло і очи.

— Не забуду тобі того нїколи, що ти такий добрий син! — промовила вкінци. — Не забуду! А однако Бог не може нас полишити і певне не полишить. Впрочім маємо ще ті гроші у Заврочиньских.

Молодий чоловік кинув ся цїлим тїлом.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 562).